

Dosarul nr. 2r-247/24
2-23053941-01-2r-04062024

Prima instanță: Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă (jud. O. Ciocîrtă-Rusu)
Instanța de apel: Curtea de Apel Chișinău (jud. A. Pahopol, R. Pulbere, D. Dulghieru)

DECIZIE

31 iulie 2024

mun. Chișinău

Curtea Supremă de Justiție

Completul de judecată, în componență:

Președinte, judecător

Judecători

Stela Procopciuc

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni

examinând recursul declarat de Clavdia Bulboaca, reprezentată de avocata Tatiana Lepădatu,

în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Clavdia Bulboaca împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Serghei Trofimov cu privire la repararea prejudiciului moral în temeiul Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998,

împotriva încheierii din 19 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost restituit apelul declarat de Clavdia Bulboaca împotriva hotărârii din 13 octombrie 2023 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, din motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar apelanta nu solicită repunerea în termen,

c o n s t a t ă :

La 11 aprilie 2023, Clavdia Bulboaca a depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova și Serghei Trofimov cu privire la repararea prejudiciului moral în temeiul Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998.

Prin hotărârea din 13 octombrie 2023 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, a fost respinsă cererea de chemare în judecată depusă de Clavdia Bulboaca, ca fiind neîntemeiată.

La 15 ianuarie 2024, Clavdia Bulboaca a declarat apel împotriva hotărârii din 13 octombrie 2023 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii primei instanțe, cu emiterea unei noi hotărâri de admitere integrală a cererii de chemare în judecată.

Prin încheierea din 19 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, a fost restituit apelul declarat de Clavdia Bulboaca împotriva hotărârii din 13 octombrie 2023 a

Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă, din motiv că a fost depus în afara termenului legal, iar apelanta nu solicită repunere în termen.

La 07 mai 2024, Clavdia Bulboaca, reprezentată de avocata Tatiana Lepădatu, a declarat recurs împotriva încheierii din 19 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea încheierii instanței de apel, cu remiterea cauzei la Curtea de Apel Chișinău pentru examinarea în fond.

În motivarea recursului, recurenta Clavdia Bulboaca, reprezentată de avocata Tatiana Lepădatu, a indicat că la 14 decembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, a recepționat copia hotărârii motivate din 13 octombrie 2023 a Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă, doar după ce s-a adresat instanței de judecată cu solicitarea de a-i fi eliberată hotărârea.

A precizat că copia dispozitivului hotărârii din 13 octombrie 2023 a Judecătoria Căușeni, sediul Ștefan Vodă nu a fost expediat în adresa ei, pe portalul instanței nefiind plasat rezultatul examinării cauzei și nici dispozitivul hotărârii.

A considerat că a depus cererea de apel în termen, or, termenul de depunere a cererii de apel se calculează de la data primirii hotărârii motivate a instanței de fond, adică de la 14 decembrie 2023, dar nu cum a constatat instanța de apel de la data pronunțării.

În conformitate cu art. 425 din Codul de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Din materialele dosarului rezultă că copia încheierii recurate a fost expediată în adresa părților la 19 aprilie 2024, fapt ce se confirmă prin scrisoarea de însoțire anexată la actele cauzei (f. d. 86), însă, careva date care ar confirma recepționarea acestora de către recurentă, lipsesc.

Astfel, se constată că recursul declarat la 07 mai 2024 este în termenul legal.

În conformitate cu art. 426 alin. (3) din Codul de procedură civilă, recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copieii certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.

Studiind materialele dosarului, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră recursul neîntemeiat și care urmează a fi respins cu menținerea încheierii instanței de apel din motivele ce succed.

În conformitate cu prevederile art. 427 lit. a) din Codul de procedură civilă, instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept să respingă recursul și să mențină încheierea.

În conformitate cu art. 110 din Codul de procedură civilă, termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.

Art. 113 din Codul de procedură civilă prevede că, dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție învederează că, art. 362 alin. (1), (3) din Codul de procedură civilă statuează că termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dacă legea nu prevede altfel. Repunerea în termen de apel se face de către instanța de apel în cazurile și în ordinea prevăzute de art. 116.

În conformitate cu art. 116 alin. (1), (3), (4) din Codul de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță. La cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.). Repunerea în termen nu poate fi dispusă decât în cazul în care partea și-a exercitat dreptul la acțiune înainte de împlinirea termenului de 30 de zile, calculat din ziua în care a cunoscut sau trebuia să cunoască încetarea motivelor care justifică depășirea termenului de procedură.

În conformitate cu prevederile art. 369 alin. (1) lit. b) din Codul de procedură civilă, instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă apelul a fost depus în afara termenului legal, iar apelantul nu solicită repunerea în termen sau instanța de apel a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție reiterează că, în condițiile speței respective, termenul de declarare a apelului este de 30 de zile de la data pronunțării dispozitivului hotărârii.

Dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 13 octombrie 2023, fiind public pe portalul instanțelor judecătorești tot la 13 octombrie 2023.

Potrivit avizului de recepție DS8004339210AS, anexat la materialele dosarului, se atestă că la 18 octombrie 2023, Clavdia Bulboaca a recepționat copia dispozitivului hotărârii din 13 octombrie 2023 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă (f. d. 56).

Cererea de apel împotriva hotărârii din 13 octombrie 2023 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, a fost depusă de Clavdia Bulboaca, la 15 ianuarie 2024, peste termenul prevăzut de lege.

Prin urmare, Curtea de Apel Chișinău, prin încheierea din 19 februarie 2024, corect a restituit apelul declarat de Clavdia Bulboaca împotriva hotărârii din 13 octombrie 2023 a Judecătoriei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, din motiv că a fost depus în afara termenului legal.

În situația în care dispozitivul hotărârii judecătorești a fost pronunțat la 13 octombrie 2023, în temeiul art. 111 alin. (3) din Codul de procedură civilă, termenul de contestare cu apel a început a curge din ziua imediat următoare zilei de pronunțare a dispozitivului hotărârii judecătorești, adică începând cu data de 14 octombrie 2023, ultima zi a termenului fiind data de 12 noiembrie 2023 (zi de duminică).

Dat fiind faptul că data de 12 noiembrie 2023 a fost zi de duminică, prin urmare zi nelucrătoare, în conformitate cu prevederile art. 112 alin. (2) din Codul de procedură civile, ultima zi de depunere a apelului se constată a fi 13 noiembrie 2023, ca următoarea zi lucrătoare.

În context, instanța de apel justificat a reținut că Clavdia Bulboaca a declarat apelul peste termen.

La depunerea cererii de apel împotriva hotărârii din 13 octombrie 2023 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, apelanta nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție subliniază că repunerea în termen pentru declararea apelului putea fi soluționată de către instanța de apel doar în condițiile în care Clavdia Bulboaca ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește.

Prin urmare, instanța de apel corect a reținut că Clavdia Bulboaca nu a solicitat repunerea în termenul pentru declararea apelului, în temeiul art. 116 din Codul de procedură civilă.

În același timp, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție notează ca lipsit de temei argumentul recurentului invocat în cererea de recurs precum că la 14 decembrie 2023, prin intermediul oficiului poștal, a recepționat copia hotărârii motivate din 13 octombrie 2023 a Judecătorei Căușeni, sediul Ștefan Vodă, respectiv, cererea de apel a fost depusă în termen, având în vedere că termenul de depunere a cererii de apel se calculează de la data primirii hotărârii motivate a instanței de fond.

Art. 362 alin. (1) din Codul de procedură civilă într-o manieră certă și clară leagă termenul de 30 de zile de contestare de la data pronunțării dispozitivului hotărârii, dar nu de la data recepționării actului judecătoresc.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție remarcă că, prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție accentuează că, legiuitorul prin stabilirea unui termen de declarare a apelului a urmărit: asigurarea celerității procesului civil în întregime, în special luându-se în considerare și fazele facultative ale procesului civil, cum ar fi executarea silită, apelul; stimularea persoanelor care dispun de dreptul la apel de a-l valorifica într-un termen prevăzut de lege; asigurarea stabilității raporturilor juridice constatate prin hotărârea primei instanțe, întrucât acestea nu pot să rămână până la infinit sub amenințarea pronunțării unei noi soluții; oferirea participanților la proces a unei perioade suficiente de a lua cunoștință de materialele dosarului și de a formula motivarea cererii de apel.

Prin prisma respectării dreptului de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat și în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art. 13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că recurenta a neglijat dreptul de valorificare a drepturilor procedurale în sensul și termenul stabilit de legiuitor.

Din considerentele menționate și având în vedere faptul că încheierea din 19 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău a fost emisă în concordanță cu normele de drept procedural, iar argumentele invocate în recurs sunt lipsite de substanță,

Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție concluzionează de a respinge recursul și a menține încheierea recurată.

În conformitate cu art. 427 lit. a), art. 428 din Codul de procedură civilă, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție,

d e c i d e :

Se respinge recursul declarat de Clavdia Bulboaca, reprezentată de avocata Tatiana Lepădatu.

Se menține încheierea din 19 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de Clavdia Bulboaca împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la repararea prejudiciului moral în temeiul Legii nr. 1545-XIII din 25 februarie 1998.

Decizia este irevocabilă.

Președinte, judecător

Stela Procopciuc

Judecători

Mariana Ursachi

Oxana Parfeni